Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА

SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: „Svoboda", 30 Montgomery St, Jersey City, N J 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
УНСоюз (201) 451-2200

РІК XC. Ч. 93. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 19-го ТРАВНЯ 1983 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, MAY 19, 1983 No. 93. VOL. XC.

В Нюарку вшанують Патріярха Йосифа

Нюарк, Н.Дж. — В неділю, 22-го травня ц.р., о год. 4-ій по полудні тут в Українському Народному Домі, при 140 Проспект авеню, відбудеться Святочний концерт в поклоні Блаженнішому Патріярхові Йосифові у 20-річчя звільнення його з московської неволі. Вшанування влаштовує Громадський комітет за ініціятивою місцевого Відділу Українського Патріярхального Товариства. Вступне слово скаже голова Комітету ред. Василь Пасічняк, а доповідь виголосить проф. Іван Головінський.

В мистецькій частині виступатимуть: проф. Дарія Каранович, бас Стефан Шкафаровський, фортепіяновий супровід Дозя Сигіда; ансамбль бандуристів „Гомін" під мистецьким керівництвом Володимира Юркевича; хор церкви св. Івана Хрестителя, дириґент Михайло Добош, фортепіяновий супровід М. Павловська; діти і молодь.

В УІА відбудеться „Концерт визначних"

Ню Йорк, Н. Й. (Т. Б.). — В неділю, 22-го травня, о год. 5-ій по полудні, тут в залі Українського Інституту Америки, молоді талановиті адепти музики принесуть публіці справжню мистецьку насолоду. Це ж бо ті учні, які не тільки своїм талантом, але послідовною працею добиваються щораз кращих успіхів, їх імена часто зустрічаються в пресі з них чекаємо в майбутньому професійних музик.

У 30-річчя УМІ концерт заповідається дуже цікаво, програма включає твори українських композиторів і вперше в „Концерті Визначних" візьмуть участь учні Андрія Добрянського і Томи Гринькова.

Виступають учні кляс: Т. Богданської, Р. Венке, Т. Гринькова, А. Добрянського, Д. Каранович, Г. Клим, Г. Мирошниченко, Л. Стругацького.

Виконавці: Б. Аєрбе, М. Аєрбе, С. Бойс, О. Гарасимчук, А. Григорович, А. Грицак, А. Еммер, Г. Леґедза, Д. Парада, Р. Перейра, І. Пономаренко, Р. Терміне, М. Худьо, Р. Худьо, К. Чолган, Р. Шевчук. Акомпанують: М. Аєрбе, У. Леґедза, Р. Дурзо, та учителі: Т. Гриньків, М. Савицька, Л. Стругацький.

ВІДЗНАЧИЛИ Я. ГНІЗДОВСЬКОГО

Монтреаль, Кве. (ОУПС — УІБ). — Тут на зібранні Президії Міжнародної Академії Гуманістичних Наук у Канаді вирішено, між іншими справами, відзначити Якова Гніздовського почесною „грамотою признання" за його мистецьку творчість з нагоди 40-річчя. Грамоту, виготовлену у французькій мові, передано для вручення в Торонто в часі святкувань цього ювілею. Я Гніздовський — перший українець, якого відзначила Міжнародна Академія Канади.

В Ню Йорку відбудеться 3-денний Фестиваль

Ню Йорк, Н. Й. — Сьомий річний Український Фестиваль відбудеться на 7-ій вулиці, між Другою і Третьою авеню, в днях 20, 21 і 22-го травня 1983 року.

Це є найбільше популярні українські дні року в Ню Йорку. Цей Фестиваль є традиційною культурною імпрезою на долині міста, що є знане, як „Мала Україна" тому, що там знаходиться багато українських крамниць, ресторанів і інших малих комерційних підприємств.

Постійні розваги будуть відбуватися впродовж трьох днів. Співаки, танцюристи і музики будуть розважати публіку. Експонати українського мистецтва — писанки, кераміка і чудово вишиті рушники і подушки — будуть виставлені у різних станках. Багато із виставлених експонатів можна буде набути по дуже низьких цінах. Українські страви можна буде набути під час Фестивалю.

Фестиваль спонзорує найбільша парохія церкви св. Юра. Ввесь дохід з Фестивалю призначений на допомогу щілоденним школам св. Юра.

Фестиваль відбуватиметься: п'ятниця, 20-го травня — 4 год. по полудні до 11-ої год. вечора; субота, 21-го травня — 11 год. ранку до 11-ої год. вечора; неділя, 22-го травня — 1-ша по полудні до 10-ої вечора. Вступ вільний.

В. МОРОЗ ЗНОВУ ВИСТУПИТЬ В ІРВІНҐТОНІ

Ірвінґтон, Н.Дж. — В п'ятницю, 20-го травня ц.р., о год. 8-ій вечора, тут в Українському Народному Домі, при 140 Проспект авеню, з доповіддю на тему „Голод 1933 року — міти і факти", виступить д-р Валентин Мороз з Торонто. Після доповіді — запити і відповіді. На цю ж саму тему В. Мороз говоритиме у Ню Йорку, в неділю, 22-го травня, 1983 р., 4-та год. по полудні, в Українському Спортовому Клюбі, 122 Друга Авеню, Ню Йорк.

Хор „Дніпро" поставив „Сватання" в Чикаґо

Чикаго, Ілл. — В суботу, 30-го квітня ц.р., Чикаго мало небувалу можливість побачити у виконанні хору „Дніпро" з Клівленду, Огайо, народну оперету „Сватання" Марка Кропивницького, що в ориґіналі називається „Зальоти соцького Мусія". З огляду на зміни в цій опереті та скорочення її до двох дій, їй надано назву „Сватання".

Заля школи Шопена була майже заповнена глядачами (понад 3,500 осіб). Ансамбль приїхав з Клівленду замовленими автобусами та після вистави і прийняття в школі св. Миколая в годині 1-ій ночі від'їхав назад, щоб бути в неділю в церкві на Службі Божій, на якій хор „Дніпро" співає.

Сама оперета оперта на українському народному побуті, насичена танцями та співами. Режисером є Петро Шокалюк; костюми — Ірина Радзикевич. Танці виконували члени школи українського танку під керівництвом Маркіяна Комічака. Оркестра з 9-ох осіб; хор із 39 співаків, в цьому багато молодих.

Після вистави всі учасники були гостями хору „Сурма" з Чикаґо, що запросив виконавців з Клівленду на гостину в кафетерії школи св. Миколая. В гостинній вечері взяли участь дириґенти хорів в Чикаґо, а саме: д-р Василь Трухлий, проф. Роман Андрушко, о. Андрій Шаґала, ЧСВВ, з катедральної парафії св. Миколая та інші гості. Членам ансамблю та управі хору дякували за приїзд до Чикаґо; дириґентові хору „Дніпро" Євгенові Садовському внесено многоліттє з нагоди його 70-ліття.

„НАША МОЛИТВА ЗА ВАС"

ЗАКЛИК ВСЕУКРАЇНСЬКОГО ЄВАНГЕЛЬСКО-БАПТИСТСЬКОГО БРАТСТВА

Дорогі у Христі Брати та Сестри! — Слава Ісусу Христу!

У цьому 1983 році минає 50-ліття жахливого штучного голоду в Україні під час якого безбожна Москва виморила біля сім мільйонів синів і дочок українського народу — селян, робітників, віруючих Українських Церков — баптистської, православної та інших. У наших церхвах у вільному світі є багато родин, батьки або рідні яких померли з голоду під час цієї великої трагедії України.

У нас немає досить слів, щоб передати вам цю найбільшу трагедію України — масовий геноцид синів і дочок українського народу, нанесений безбожною Москвою, під час якого доходило, до людожерства, трупоїдства. Варварство червоної Москви довело до того, що на цвинтарях чорніли гори трупів, яких не було кому хоронити, бо не було кому копати могили.

Жах голодної смерти чорною тінню носився по всій Україні. Тоді померло з голоду багато наших братів і сестер у Христі; баптистські церкви помаліли і населення України зменшилось на понад 20 відсотків.

У 50-річчя великої трагедії України, нашого Боголюбного народу і наших церков, закликаємо вас, брати та сестри, закликаємо всі наші церкви, всіх християн доброї волі які люблять Бога, справедливість і волю вшанувати тих, які впали жертвами великого голоду в 1932-33 роках.

Дня 22-го травня (або в одну з наступних неділь) влаштуйте у ваших церках жалобні Богослуження у честь жертв великого голоду і зробіть спеціяльні пожертви на допомогу тим, які й тепер терплять переслідування від того самого ворога України. Подаймо їм руку допомоги, проявімо до них наше милосердя, наше співчуття. „Блаженні милостиві, бо помилувані вони будуть" (Єв. Мат. 5:7). „Пам'ятайте про в'язнів, немов із ними були б ви пов'язані, про тих, хто страждає" (Єв. 13:3).

Наша молитва за вас і за мучеників за Христа. Благословення Господні на вас! З любов'ю до вас

Пастор Олекса Гарбузюк, голова Всеукраїнського Євангельсько-Баптистського Братства

Пастор Володимир Домашовець, генеральний секретар

Травень, 1983 року Божого

Головою Округи УНС Массачусетсу і Мейну переобрано В. Гетьманського

Джамейка, Плейн, Масс. (с.г.) — У суботу, 16-го квітня ц.р., тут у залі УКЦеркви відбулися Річні загальні збори Окружного Комітету УНСоюзу, який об'єднує відділи стейтів Массачусетс й Мейн.

Володимир Гетьманський

Збори відкрив голова Округи Володимир Гетьманський, який привітав всіх присутніх союзівців, а між ними пароха УКЦеркви о. декана Петра Огірка та головного організатора Степана Гавриша. Молитву провів о. П. Огірко, а при тому вшановано пам'ять померлих членів. Зчерги обрано Президію для переведення Зборів, яку очолив д-р Іван Дідюк, а протоколянтом був Дмитро Ґалонзка, який і відчитав протокол з останніх річних нарад.

За працю Округи звітували голова В. Гетьманський, секретар Д. Ґалонзка і касир Дмитро Мельник. В. Гетьманський обширно інформував про загальні справи Округи. Він говорив про те, що під час 30-ої Конвенції УНС був кандидатом на головного радного, але на жаль, за його словами не всі делеґати Нової Англії голосували за ним. Говорячи про організаційні справи Округи він сказав, що Округа працювала дуже добре, тому що квоту виконано на 111 відсотків, а до того всі відділи мали придбаних нових членів в звітовому часі. Завдяки так успішній праці Округа зайняла друге місце між всіма союзовими округами під оглядом відсоткового виконання квоти. При тому голова висловив подяку секретарці 238-го Відділу Анні Ремік за придбаних 17 членів в звітовому часі. Також він зложив подяку і іншим секретарям за співпрацю, а спеціяльно відмітив 181-ий Відділ в Мейні, від якого також одержано нових членів. Рівнож В. Гетьманський інформував про це, що брав участь в Конференції голів, яка відбулася на Союзівці в листопаді минулого року. Також інформував про участь в секретарському курсі, який був получений з організаційними нарадами, які відбулися в жовтні 1982 року в Виллимантику, Коннектикат, де були представники трьох стейтів. Він інформував про

(Закінчення на стор. 4)

Влаштовують посмертну виставку творів Петра Андрусева

Філядельфія, Па. — Старанням Об'єднання Мистців Українців в Америці, Відділ у Філядельфії, 43-го Відділу СУА й Гуртка Книголюбів ім. Н. Королеви відбудеться в днях 28-го й 29-го травня ц.р. в залі Українського Освітньо-Культурного Центру, при 700 Сідар ровд, Абінгтон, Па., посмертна виставка рисунків і графіки св. п. Петра Андрусева.

Відкриття виставки в суботу, 28-го травня, о год. 4-ій по полудні, а продовження її в неділю, 29-го травня від год. 10-ої ранку до 6-ої вечора.

Слово про покійного мистця скаже керівник місцевої малярської Студії, відомий мистець, проф. Петро Мегик.

Під час виставки, на якій буде присутня дружина покійного мистця, Наталія Андрусів, можна буде набути рисунки й ґрафіку св. п. П. Андрусева.

В ПОЛЬЩІ ПОЛІЦІЯ ВБИЛА ЮНАКА

Варшава, Польща. — Син жінки, яка помагає родинам ув'язнених членів забороненої профспілки „Солідарність", помер у суботу, 14-го травня, після того, як його арештувала поліція і збила на одній із станиць поліції в старій дільниці Варшави.

Смертельний випадок почався з того, як у четвер поліція арештувала групу випускників середньої школи, які святкували закінчення шкільного року. В цій групі арештованих був 19-літній Ґжеґож Пшимек. Після 45-хвилинного перебування в станиці поліції Пшимека забрала карета швидкої медичної допомоги сильно побитого і блюваючого кров'ю. Його мати, Барбара Садовска, знайшла сина в клініці швидкої допомоги, забрала додому, але виявилося, що юнак мав внутрішні пошкодження, внутрішню кровотечу з відбитих нирок і печінки.

Операція, яка тривала п'ять годин не спасла побитого до смерті юнака, він помер у суботу по полудні.

Смерть польського юнака безперечно погіршить і так складну політичну ситуацію військоворежимної Польщі.

Мати закатованого юнака належала саме до тої церковної групи добровольців, які збирали матеріяльну допомогу для сімей ув'язнених активістів забороненої „Солідарности". Ці добровольці зазнали нападу в манастирі минулого тижня і були побиті агентами таємної поліції.

Тим часом, як повідомляють західні кореспонденти, робітники корабельні в Ґданську і робітники інших 12-ох великих промислових підприємств побережжя Балтійського моря написали листа до польського парляменту, протестуючи проти „зростаючої кампанії натяків, видумок, брехні і наклепів" у пресі, спрямованих проти Леха Валенси і його дорадника священика Генрика Янковского.

Дезінформують про ситуацію в Польщі

Ню Йорк, Н.Й. — Нюйоркська газета „Ню Йорк Трибюн" з 13-го травня надрукувала статтю свого кореспондента Дерка Антоніса, в якій говориться, що, згідно з висловлюванням колишнього посла ЗСА в Польщі Ричарда Дейвіса, польська секретна поліція намагається розповсюджувати на Заході дезінформацію під прикриттям жидівської організації.

Під назвою „Польські друзі Сіону" таємна поліція написала декілька листів полякам на еміґрації та польським громадянам на Заході.

Листи були написані у формі антикомуністичної реторики, і роблять враження, що саме жиди були рушійною силою за рухом вільної профспілки „Солідарність". В той же сам час вони обвинувачують Папу Івана Павла II і Католицьку Церкву у співпраці з військовим режимом генерала Войцеха Ярузельского.

Дотепер такі три листи отримав Центр досліджень

У світі

ЛІДЕР КОМУНІСТИЧНОЇ партії Китаю Гу Яобанґ, який відвідував Юґославію, вилетів у неділю, 15-го травня, до Пекіну. Перед відлетом Гу заявив, що Пекін продовжуватиме дружбу і співпрацю з невтральною Юґославією. „Всі ці розмови і зустрічі були дуже близькі, дуже дружні, дуже сердечні та повні успіху", — сказав Гу в писаній заяві наприкінці п'ятиденного перебування в Юґославії, своєї першої закордонної поїздки від часу прийняття влади лідера компартії два роки тому.

МІНІСТЕР ВНУТРІШНІХ справ Британії сер Вілліям Джансон Гікс заявив, що члени Скотленд Ярду під час рейду на совєтське торговельне аґентство знайшли там документи, які викривають совєтську підривну діяльність у Британії, та в інших країнах, використовуючи леґальні торговельні та інші організації як прикриття. Міністер сказав, що серед документів був також список платних аґентів і аґітаторів, що свідчить про тісний зв'язок совєтських організацій з комуністами в Британії та інших країнах.

ЗАХІДНІ КОРЕСПОНДЕНТИ повідомляють з В'єтнаму, що вісім років після „визволення" ця країна переживає жахи інфляції, недостатків і комуністичної диктатури. Тепер мрією кожного пересічного в'єтнамця є „щоб не стало ще гірше", а ще гірше стає з кожним днем. Війна в Камбоджі та утримання четвертої по величині армії в світі пожирає колосальні кошти, на які не може позволити собі слаба економіка В'єтнаму. Щоб уникнути голоду і злиднів, В'єтнам узалежнив себе повністю від совєтської допомоги. Крім військового спорядження і озброєння щонайменше 3 мільйони долярів щоденно отримує В'єтнам економічної допомоги від Совєтського Союзу. При всій пропаґанді про досягнення і незвичайні зусилля у В'єтнамі панує масове безробіття, а заробітна платня державного урядовця в середньому дорівнює від 16 до 22 долярів на місяць.

ЗАХІДНІ ДИПЛОМАТИ повідомляють з Москви, що хворіючий Константин Черненко, член політбюра совєтської комуністичної партії і суперник Юрія Андропова на зайняття лідерства після смерті Леоніда Брежнєва знову зник з офіційної сцени. Його канцелярія повідомила два тижні тому, що він хворів на запалення легенів, але вже вийшов з лікарні і приступив до виконування своїх обов'язків. Черненко не появляється вже від 30-го березня і західні аналітики здогадуються, що він програв боротьбу за владу з Андроповим і його прихильниками цілковито.

ГРУПА ПЕНСІЙНИХ генералів, колишніх високих урядовців і промисловців повідомила в понеділок, 16-го травня, що вони утворюють нову політичну партію Туреччини. Нова партія буде називатися Партія націоналістичної демократії. Під такою назвою вона зареєстрована в міністерстві внутрішніх справ згідно з новим законом реґулювання політичного життя в Туреччині, який вступив у силу 24-го квітня. Загальні вибори в Туреччині запляновані на листопад цього року. Керівником нової партії є 66-літній генерал на пенсії Турґут Сунальп. Серед засновників є два колишні міністри уряду — це Алі Бозер і Ріфат Баязіт.

ГОЛОВНИЙ СУДДЯ Іляріо Мартелля відкинув клопотання звільнити болгарина Сергея Антонова, який, арештований італійською поліцією, перебуває під слідством і чекає суду у справі пов'язаній з участю в організуванні замаху на Папу Івана Павла II 13-го травня 1981 року. Відхиляючи заяву оборони, суддя Мартелля сказав, що є достатня кількість доказів, щоб тримати Антонова під слідством.

ПРЕЗИДЕНТ ОБСТОЮЄ ЗНИЖЕННЯ ПОДАТКІВ

Вашінгтон. — Президент Роналд Реґен, виступаючи на пресовій конференції у Білому Домі у вівторок, 17-го травня, сказав, що він поставить своє вето на будь-яке законодавство про податки тому, що економіка країни знаходиться на шляху поправи.

„Я не підтримаю резолюції бюджету, яка підвищує податки тому, що ми виходимо зі застою", — заявив Президент.

Опинившись перед гострими дебатами в справі бюджету, які відбуваються в Сенаті, Президент заявив: „Американський народ не післав нас до Вашінґтону для того, щоб ми підвищували податки, розтрачували гроші на непотрібні програми або послаблювали оборону".

Серед інших питань 17-ої телевізійної пресконференції Президента за його 27-місячне перебування у Білому Домі були:

- Президент повторив свій погляд, що проблеми народної освіти, яку останнім часом Президентська комісія представила як „хвилю пересічности, яка грозить майбутньому держави і народу", не є основною відповідальністю федерального Уряду. Президент запропонував „повернутися до основних вихідних точок", а не далекосяжних федеральних програм, щоб направити ситуацію;
- Президент заперечив чутки, що політичні стратеги Білого Дому в дійсності перестали надіятися на завоювання значної частини негритянських голосів у тому випадку, як Президент вирішить кандидувати на другу каденцію.
- Президент також заперечив, що річний дефіцит в сумі 200 більйонів долярів означає підвищення відсоткової стопи.

Відносно міжнародних справ, то Президент висловив надію, що Сирія не піде на розрив з іншими арабськими країнами і погодиться вивести свої війська з Ливану згідно з її власною колишньою обіцянкою.

Справу продажу зерна Совєтському Союзові Президент представив як взаємовигідну.

Щодо Центральної Америки взагалі і положення в Нікараґуа зокрема, Президент визначив американську політику в тому розумінні, що сандиністський уряд Нікараґуа відмовляється від полагодження справ за столом переговорів, не займається своїми справами, тобто справами власної країни, а підбурює, озброює і вишколює партизанів для боротьби і завоювання інших країн у цьому районі. Сандиністів поборюють групи, які співпрацювали з ними, а тепер вимагають виконання обіцянок революції, тобто вільних виборів, встановлення демократичного ладу. Сандиністи зрадили революцію і зліквідували якраз ці свободи, за які вони нібито боролися.

На питання, чи відділи американської піхоти будуть збільшені в Ливані з огляду на неясність положення, Президент тільки пригадав ті цілі, для яких були послані міжнародні сили і ще раз повторив, що вони допомагають ливанському урядові стати господарем у своїй країні та залишаться там покищо для цієї цілі.

В Америці

ПСИХІЧНО НЕЗБАЛЯНСОВАНИЙ помічник учителя у Брентвуді на Лонґ Айленді, Н. Й., який з причини нестабільности був звільнений з праці, вдерся силою зі зброєю в руках до середньої школи у згаданій місцевості, тяжко поранив директора школи і 15-річного студента, на протязі кількох годин тримав у закладі кількох учнів, погрожуючи їм вбивством. Поліція і спеціяльні частини для поборення заколотів оточили школу і Роберт О. Вікс, не бажаючи попасти в руки поліції, покінчив життя самогубством вистрілом у праву скроню. Вікс помер увечері 16-го травня ц.р.

СЕНАТ ПОГОДИВСЯ на створення спеціяльного фонду в сумі 35 мільйонів долярів на покриття іміґраційних видатків Уряду, який витратив багато грошей допомагаючи стейтам і містам при розселюванні нових іміґрантів, наприклад, великої хвилі кубинців, які масово прибували до цієї країни в 1980 році. Речники Уряду заявили, що їм ще й досі незрозуміла постава тодішньої адміністрації президента Джиммі Картера, яка без жадної перевірки погодилася замість обіцяних 3-5,000 прийняти понад 100,000 іміґрантів між ними багато злочинців, наркоманів, алькоголіків і шпигунів, що їх зумисно Фідель Кастро вислав до ЗСА.

ВІЦЕПРЕЗИДЕНТ ДЖОРДЖ БУШ знову підготовляється до поїздки в Західню Европу. Тим разом він відвідає Західню Німеччину, Великобританію і кілька інших европейських держав, переважно членів НАТО і Европейського Економічного Ринку. Буш перебуватиме за кордоном від 23-го червня до 7-го липня ц.р.

ФЕДЕРАЛЬНА АҐЕНЦІЯ, яка займається підготовою полетів міжпростірних кораблів, набиратиме нових астронавтів — жінок і чоловіків. Аґенція зацікавлена у затрудненні шістьох пілотів і шістьох інженерів-науковців. Корпус астронавтів тепер складається із 78-ох осіб, в тому числі вісьмох жінок і чотирьох негрів. Міжпростірний корабель може вміщати найбільше сім астронавтів, а в 1984 році є запляновани 11 полетів; 14 у 1985 і 17 в 1986 році.

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕҐЕН повідомив, що він іменував перших п'ять осіб — письменника Джеймса Міченера, президента профспілки АФЛ-КІО Лейна Киркленда, колишнього конгресмена Клера Бирґенера, Арча Медсена і Малколма Форбса — до Ради для міжнародних радіопередач, яку уряд хоче цілковито перебудувати, втягаючи до неї людей з усіх прошарків населення, бо тільки тоді Рада зможе ефективно працювати і не буде виставлена на закид односторонности чи зумисної тенденції.

НЕСТАБІЛЬНА ПОГОДА продовжує домінувати в багатьох стейтах Америки. Наприклад в останніх двох днях торнада бушували в Алабамі, Джорджії і Фльориді, поранивши принаймні 17 осіб. Матеріяльні шкоди обраховуються на кільканадцять мільйонів долярів. Сніг і ледяний дощ наробив чимало шкоди у стейті Юта. Дощові бурі і сильні вітри навістили багато стейтів середнього заходу і північного сходу. Торнедо з великою силою вітру спричинило чимало матеріяльної шкоди зокрема на летовищі в Талагасі, Фльорида, знищивши декілька літаків і будинків.

Починаючи від понеділка, 16-го травня ц.р., нюйоркські телефонічні лінії в Головній Канцелярії УНСоюзу і В-ві „Свобода" вилучено. — Ред.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Subscription: 1 Year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members $1.25 a month. Change of address — $1.00. Make check or money orders payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Щоденник якого не було

Фальшівництвом всілякого роду займалися люди від непам'ятних часів.

Поважний ілюстрований тижневий журнал „Тайм" з 16-го травня ц. р. у статті „Пофальшований щоденник Гітлера" твердить, що вже у V сторіччі перед народженням Христа прогнали з Атенської республіки поета Ономакрітоса за фальшування пророцтв визнаної віщунки. Люди фальшують підписи славетних людей, що їх виставляється на ліцитацію, фальшують документи, підписи на банкових чеках, фальшують паперові банкноти, існують теж мистці, які продають охочим колекціонерам-міліонерам намальовані ними копії, як оригінали славетних малярів.

В останніх тижнях всю міжнародну пресу оббігла сенсація, що ось німецький тижневий журнал „Штерн" після довголітніх пошуканок таки віднайшов засекречений щоденник Гітлера. Його ніби віднайшли у руїнах літака, який вивіз був з Берліна в останніх днях перед капітуляцією Німеччини і самогубством Гітлера різні тайні документи і розбився в горах. Цей нібито щоденник охоплював аж 62 ручно записані зшитки і вони опинилися в комуністичній Східній Німечині, звідкіля репортери „Штерна" викупили його за мільйони долярів. Коли 22-го квітня ц. р. „Штерн" проголосив цю новину — спершу деякі найповажніші вчені й видавці Ѝм повірили. Лондонський „Сандей Таймс" заплатив 200,000 дол. видавцеві „Штерна" за право передрукувати частини того щоденника. Вірогідність того документу, як дійсного оригіналу, потвердив один відомий англійський професор-архівар, який проте швидко потім приєднався до скептиків.

Поважні сумніви викликав факт, що ні один із видатних діячів епохи Націонал-соціялістичної партії і володіння Адольфа Гітлера від двох років до 1945 року ні слова не згадав про писання Гітлером якогось щоденника. Стверджено, що, навпаки, Гітлер, написавши свій горезвісний „Майн Кампф", де виклав свою расово-націоналістичну філософію, не любив писати, тільки завжди диктував. Почерк Гітлера письма віддзеркалював його вдачу — рішучої наказодавчої людини, — коли почерк на тому ніби щоденнику зраджував людину слабу і хитку. Після невдачного атентату на Гітлера в його головній квартирі Гітлер мав поранену праву руку і взагалі не міг нею свобідно орудувати. Врешті хемічна аналіза паперу виявила, що такого паперу в часах володіння Гітлера ще взагалі не було, як також аналіза ниток, якими були споєні ті зшитки, виявила, що це „поліестер", винайдений щойно після Другої світової війни. Фахівці дійшли до переконання, що документ, що ним похвалився „Штерн", зфабрикований не давніше, як яких чотири роки тому. Видавництво „Штерна" перепросило публіку і призналося, що „стоїть засоромлене" перед світом. Воно негайно звернуло гроші іншим публікаціям, які закупили право передруку. Два з-посеред трьох головних редакторів „Штерна" зреклися своїх становищ. Після того, як сам уряд Західньої Німеччини офіційно визнав той документ, як фальшивку, видавці Штерна звернулися до державного прокурора, щоб він поставив у стан обвинувачення того члена редакції, головного репортера „Штерна", який ніби віднайшов ті зшитки. Це 51-річний Ґеорґ Гайдеман, який — як твердять тепер авторитетні свідки — завжди мав симпатії до націонал-соціялізму і кількакратно їздив до Південної Америки, де буцімто стрічався із тамошніми видатними колишніми гітлерівськими співробітниками, що живуть там під прибраними прізвищами. Появилася вістка, що двома свідками на вінчанні Гайдемана були два ґенерали з епохи Гітлера. Тому постала теорія, що той документ пофальшували саме прихильники націонал-соціялізму, які бажали „вибілити" Гітлера і його володіння в очах ґенерації, яка не переживала Другої світової війни та що це не була робота комуністичних фальсифікаторів, як думали раніше.

Згаданий вгорі „Тайм" пригадує з цієї нагоди інші різні сенсаційні фальсифікації, між ними серію статтей у місячнику „Атлантік" п. з. „Лінкольн — любовник". Почали були друкувати ті ніби скандальні історії про Абрагама Лінкольна у 1928 році. Згодом виявилося, що це була ціла змова, щоби скомпромітувати славетне прізвище Лінкольна і що центральною особою тієї змови та насправжнім автором тих ніби „автентичних" документів, любовних листів Лінкольна, була 42-річна журналістка Вілма Френсис Майнор. В Італії був великий скандал з проголошенням ніби щоденника Муссоліні — це теж був фальсифікат. Як довго існують люди з нахилом до злочинних діл — існуватимуть і фальсифікати. Фальсифікатори є здебільшого люди хапчиві на гроші. Але є й такі, які знаходять у цьому приємність, коли їм вдасться когось обдурити.

Ярослав Стасик

РОБІТНИЧА СИЛА

II.

Робітнича сила в ЗСА

Зовсім інакше представляється справа робітничого руху в ЗСА, що впливає до певної міри і на Канаду, коли глянути оком на робітничу силу як таку, то в початках її найбільше використовували багатії та власники капіталів і підприємств. На м'язах робітників виростали мільйонери, як гриби по дощі, а населення цієї країни, яке було різнонаціональне, в початках не було здібне стати в обороні своїх прав і добитися соціяльної справедливости. Та з часом і поступово тут вже народжені покоління, а особливо по великій депресії в цій країні, робітництво зрозуміло, що тільки зорганізовано воно може стати у власній обороні та тим осягнути соціяльну справедливість. Демократичний лад цієї країни їм у цьому тільки сприяв; і крок за кроком народилася чи не найбільша тут сила в рамках робітничих спілок. Робітничі спілки тут дійшли до такої сили, що мають вплив на економіку та політику Америки.

Нема де правди діти, робітничі спілки в багатьох випадках надуживають свою силу, через що терпить ціле населення країни. Але правдою є, що коли країні грозить економічна криза, то робітничі спілки йдуть на уступки й компроміси, чого ми були свідками в останніх кількох роках.

Вплив комунізму в ЗСА і Канаді

Через соціяльну справедливість (в багатьох випадках переборщену) впливи комунізму на робітничий рух тут є ніякий; щобільше, робітничі спілки та їх верхівка, познайомившись з комуністичною системою та з безправ'ям в ній робітника як такого, цю систему засудили і її найбільше поборюють. Прикладом може бути поїздка президента найбільшої робітничої спілки до Совєтського Союзу та його критика комуністичної системи, або прикладом може служити поведінка портових робітників, які відмовляються від вивантажування чи завантажування совєтських кораблів у випадках, коли Москва порушує справедливість у будь-якій країні світу. Ми часто довідуємося про те, що Президент держави запрошує до Білого Дому даного лідера юнії і з ним радиться, як краще поставити економіку країни.

Те саме відношення до юнійних лідерів є в політиці. Наприклад, колишнього президента робітничої спілки автових робітників Демократична партія висувала на заступника президента у виборах, а коли цей Вудкак пішов на пенсію, то зробила його амбасадором Китаю. Світ з-часта довідується, коли робітничі спілки стають в обороні переслідуваних та ув'язнених інакодумців у комуністичному Совєтському Союзі, як рівнож юнії роблять натиск на відповідні установи та на свій Уряд у Вашінґтоні, щоб ставали в обороні того чи іншого дисидента.

Можна навести багато більше фактів, що найбільшим ворогом комуністичної системи є власне вільні робітничі спілки Заходу — факт, який Москві дуже не на руку, бо заперечує московсько-комуністичний клич: „робітники всіх країн, єднайтеся". Юнії наголошують, що робітничі спілки в першу чергу мають дбати про добро своєї країни.

Висновки

Можна з певністю ствердити на підставі подій і їх аналізи, що комуністичні ідеї та їх впливи на населення мають місце в країнах, нарід яких мало культурний, з чим в'яжеться національна несвідомість, причина якої теж лежить у національній несправедливості. На такі країни червона Москва звертала і звертає головну увагу. В культурних народів, де панує соціяльна справедливість, московський комунізм не має впливу. Якщо в деяких країнах і поширюється ідея комунізму, то він стає національним комунізмом.

Робітничі спілки в комуністичній системі

В цілому Совєтському Союзі є начебто „робітничі спілки". Спілки ці творить сам уряд; так само урядом наставлено їхніх провідників, завданням яких є дбати не про робітника як такого, а про те, як найбільше видістати продуктивної праці від даного робітника. Цей же робітник позбавлений можливости протесту, не кажучи вже про легальні страйки чи будь-який зорганізований чи індивідуальний спротив робітника. За найменшу дрібницю робітника дають під суд, а робітнича спілка, замість стати в обороні даного робітника, сама цьому робітникові видає присуд. Так що в дійсності за інтереси робітника нема кому стати в обороні і він цілковито є на ласці верховодів „робітничих спілок", які являють із себе знаряддя уряду. Визиск робітника владою такий великий, що робітник живе в проголодь і в злиднях, при чому примушений звеличувати партію за „щасливе" життя робітника в комуністичній системі, яка його найбільше пригноблює; він тут став ґвинтиком без жадної ваги і ініціятиви. Здирство, крадіж і злидні в СССР до того доходять, що й у цій системі (де, здавалося б, нема місця на ніякий протест, — бо ціла система знизу вгору контрольована сильним поліційним апаратом) — тут і там виникають робітничі протести, до страйків, а навіть бунтів включно. З цього можна винести висновки, що безпросвітня нужда перемагає страх, чого Москва найбільше боїться, бо раз людина переборе страх і його позбудеться, то цій режимній системі скоріше чи пізніше прийде кінець. Москва цього свідома і як лиш може „латає" ситуацію робітників, щоб тримати їх по своєму боці, і пильнує, щоб серед них не ширилися антипартійні настрої.

(Продовження буде)

Омелян Тишовницький

Новий спосіб боротьби за українську родину

Архиєпископський Синод ієрархії Української Католицької Церкви в Римі в 1969 році ухвалив Правничу Постанову ч. 41, дослідний текст якої звучить: „Йдучи слідом за постійною практикою цілої Вселенної Церкви, Синод перестерігає вірних і відраджує їм мішані подружжя, тому що вони стають дуже часто нагодою і причиною до релігійної, обрядової і національної байдужности для подруг і їхніх дітей" (див. „Свобода" з 21-го травня 1970 року).

Ця Постанова ч. 41 є дуже мудра та потрібна, але не сказано в ній, хто властиво має її виконувати, тобто перестерігати постійно всіх тих вірних в кожній українській парафії у цілому світі, яким загрожує мішане подружжя і відраджувати їх від нього. Тому, не зважаючи на велику вартість та потреби тієї Постанови, досі вона була на ділі мертвою і ніхто її не виконував, бо ніхто не почувався компетентним та покликаним до того. А з цим, епідемія мішаних подруж української молоді дійшла до таких застрашаючих розмірів, що загрожує національною та віровизнаневою загладою цілого українського народу як в діяспорі, так теж у Совєтському Союзі. Найпереконливішою та найавторитетнішою ілюстрацією тієї смертельної загрози є стаття тоді о. шамбеляна Стефана Сулика, а тепер митрополита філядельфійського, яку він опублікував в „Новій Зорі" з 2-го грудня 1980 року. В тій статті о. Стефан Сулик, тоді парох української католицької парафії в Перт Амбою, Н. Дж., подав, що в його парафії „з останніх 188 подруж було тільки 18 поміж українцями, а решта мішані".

Понад 90 відсотків мішаних подруж у відносно дуже короткому часі — це вже не природна асиміляція української меншини, розпорошеної серед неукраїнської більшости, це добровільний національний і віровизнаневий „самоголокост". А доказом цього, що в Совєтському Союзі діє серед української молоді той сам добровільний національний та віровизнаневий „самоголокост" є статистичні дані, які показують, що в Україні є щораз менший відсоток українців, так, що у відносно дуже короткому часі українці в Україні можуть стати меншістю.

Але видно, що Богу дякувати, Боже Провидіння має для нас інші пляни: той сам о. Стефан Сулик, тепер архиєпископ і митрополит філядельфійський, спонукав мене написати проєкт правильника для творення і діяльности прицерковних референтур української родини в кожній українській парафії, католицькій, православній та іншій. Як ця спонука сталася, є задокументовано на сторінках 78 і 79 та 90-93 моєї книжки під заголовком „Українська родина: підстава існування українського народу". Ця книжка є в українських архівах, музеях, університетат і прилюдних бібліотеках. Після видання тієї книжки в 1982 році, я скоротив той проєкт вищезгаданого правильника, що є на сторінках 90-93, до одної сторінки, що її розіслав усім українським владикам, католицьким і православним з проханням апробати того проєкту і розіслання апробованого правильника усім отцям парохам, чи настоятелям, для введення його в життя. Деякі українські католицькі владики апробували вже той правильник і повідомили мене про це. А усім нам треба тепер молитися, щоб Бог надхнув усіх інших наших владик, католицьких і православних, щоб вони теж апробували той правильник для рятування решток ще неодружених українських молодих людей від національного та віровизнаневого самогубства через мішані подружжя. Треба нам теж просити радіовисильні, які висилають програми в Україну, щоб вони час від часу прочитували той короткий односторінковий правильник. Це ж єдина можливість впливати на українську молодь в Україні, щоб вона не одружувалася з не-українцями. Найуспішнішими двома прикметами того правильника є 1) вимога постійної співпраці мирян з духовенством і 2) опубліковування статистики вислідів діяльности Прицерковних референтур української родини, яке буде викликувати в кожній парафії у вільному світі заохоту і стремління до зменшення числа мішаних шлюбів та до шляхетного змагання під цим оглядом з іншими парафіями. Але головним є те, що той правильник унормовує виконування Постанови ч. 41.

Цілого тексту того односторінкового правильника не можу тут подати тому що в тих дієцезіях, в яких владики того правильника ще не апробували, він ще не важний і необов'язуючий, а в тих дієцезіях, в яких владики вже його апробували, кожний владика міг перед апробатою поробити в ньому свої власні зміни. Коли хтось хотів би мати повний, владикою апробований, текст того правильника для будь-якої дієцезії, може звернутися з відповідним проханням до владики даної дієцезії.

Любомир Гайда

НАЙДАВНІШИЙ КИЇВСЬКИЙ ДОКУМЕНТ

Кілька місяців тому появилась у видавництві університету Корнел монографія, що її опрацювали два автори: професор середньовічної жидівської історії та літератури Норман Ґолб (Чікаґський університет) та професор української історії Омелян Пріцак. Заголовок твору: „Хазарські гебрейські документи десятого століття" (Khazarian Hebrew Documents of the Tenth Century).

Ця праця має велике значення для середньовічної історії України, бо в ній висвітлюється по-новому на базі нових документів хазарський період історії Києва, про який згадує наш найстарший літопис „Повість временних літ".

Предметом досліду є два тексти писані старогебрейською мовою, що походять з тих частин т. зв. Каїрської генізи, які переховуються від початку нашого століття в англійському Кембріджі.

У середньовічних жидів був звичай вживати окрему кімнату у структурі синагоги як „генізу", цебто своєрідну скарбницю, в якій складалось тексти, писані гебрейською абеткою, які вже були їхнім власникам або непотрібні або нецікаві. Це робилося тому, щоб охоронити букви, вживані в Святому Письмі, перед десакрацією. При кінці минулого століття таку генізу знайдено в руїнах синагоги старого Каїру в Єгипті. Старанням багатьох европейських і американських інституцій скарби тієї Каїрської генізи викуплено та вивезено і по процесі відповідної консервації вони стали предметом наукових дослідів. Каїрська геніза має велику вартість, бо начислює кілька тисяч документів. Це тексти різного характеру: релігійні, літературні, як теж світські матеріяли, що віддзеркалюють торговельне життя жидівських купців країн середземномор'я головно з часів X-XII століть.

Найдавніший документ Каїрської генізи, який за даними палеографії та характеру пергаменту, на якому він написаний, походить з Києва і написаний поміж 920-930 роками, тобто в останніх роках хазарської адміністрації, коротко перед тим як Ігор здобув Київ. Це доказав проф. О. Пріцак у своєму коментарі. Тож це єдиний досі відомий оригінальний документ, що вийшов з хазарської канцелярії, а разом з тим це найдавніший писаний у Києві документ, що зберігся.

Документ має 30 рядків. Писаний старогебрейською мовою пером, а при самому кінці є примітка хазарського канцеляриста, писана квачем старотюркськими рунами і ґуно-хазарською мовою. Примітку дешифрував проф. О. Пріцак як теж зладив її переклад.

Дуже важною є та обставина, що документ видала „київська міська управа", на чолі якої стояли хазари жидівської віри. Більшість з них вживали постійно своїх хазарських імен та означень своєї хазарської племінної приналежности, наприклад, Кябар, Север.

Зміст документу такий: Мар Йосип бен Ханукка (тільки прозеліти вживали імена від назви празника) був багатий, всіми шанований киянин. Він поручався за брата, який позичив гроші в не-жидів. На брата напали розбійники. Забрали гроші і вбили його; тепер кредитори арештували Йосипа й закували в кайдани. Щоб його визволити, громада Києва вплатила значнішу частину (60 відсотків) боргу й видала Йосипові оцього поручаючого листа, щоб теж інші громади доплатили решту. При докладніше невідомих обставинах цей документ помандрував дорогою „із Варяг у Греки" до Царгороду, а звідтіля до Каїру.

Другий текст — це т. зв. документ Шехтера, від імени відомого американського евреїста Соломона Шехтера, бо це він саме відкрив Каїрську генізу, як теж вивіз більшість документів звідтіля і передав для збереження бібліотеці Кембріджського університету в Англії. Шехтер опублікував текст вже в 1912 році. Шехтерів документ став швидко відомий дослідникам історії Східньої Европи й України, бо його перевидав з російським перекладом гебреїст Павел Коковцев вже в 1913 році.

Документ викликав сенсацію, бо там, між іншим, названий король Русів Гельґі (Олег) та поданий опис його невдалого походу на хазарів (похід інспірувала Візантія) як теж його загибіль у Персії. Тому що в тексті були ще інші відомості, наприклад, оповідання про перехід хозарів на жидівську віру, вчені не могли вирішити, що саме являє собою документ Шехтера. Чи базується він на реальних даних, чи це підрібка XI-го століття для прославлення юдаїзму.

(Закінчення на стор. 4)

Володимир Барагура

ОКСАНА ЛЯТУРИНСЬКА — ДІЙСНІСТЬ ТА ІЛЮЗІЯ

(Доповідь на відзначенні 82-им Відділом СУА 80-ліття народин поетеси)

III.

Згадка про гусла, це наче прокладена поетесою кладка до наступного циклу поезій, що ввійшов у тризбірку „Княжа емаль" і має власне заголовок „Гусла". Збірка починається бойовою інвокацією до мітичного співця-бояна:

Заспівай, бояне!
Вдар по срібних струнах!
У душі — відвага,
В жилах — кров гаряча.
....
В задніпровське поле
вийти б з Святогором
пошукати чести,
а князеві слави!

Збірка сповнена сорому й розпачу з приводу прогри і втрати самостійности:

Моє лице стидом горить,
а на щиті моїм — ганьба.
Як кров'ю її не змить,
вогнем не випекти до тла?

У грудях — ненависть моя.
В моєму серці — гнів кріпкий.
Мій меч брязчить: та ж ти вояк!
Честь лицарська кричить: убий!

Тут багато поезій, що дишуть бажанням помсти, в яких бряжчить вояцька зброя, на червоних щитах багряниться засохла кров ворожа й власна:

І знову сурмами дзвенить
завзяття туги бойової.
І руки звично мимохіть
затискують залізо зброї.

Ох, очервонитись щиту!
Ох, затупитися мечеві!
За землю руськую
За рани Ігореві!

Тут і образ царівни-України:

Знаю казку, казку дивну
про далекую царівну,
що сумує ніч і день.
Не розважить сміх пісень,
не злікує і живиця,
Все марніють білі лиця,
місяць гасне на чолі.
....
Спить сторожа безтурботна.
Білять наймички полотна.
Чи страшний Семиголов?
Чи схолола в жилах кров?
Чи на меч забракло криці,
чи помер у світі лицар?

Подібний мотив про царівну-Україну зараз у сусідній поезії:

Хто в шоломі, хто в кольчузі
вікон терему доскочить?
Там царівна жде у тузі,
в далечінь втопивши очі...

Є й один-однісінький вірш, у якому згадана козацька доба. Це колисанка:

Люляй, люляй сину!
Вкрию ніжки, плечі.
Тінь поклавши синю,
день схививсь надвечір.

А дрімки вже впарі
й місяць під горою,
принесуть киптарик
з нитки дорогої.

Покладуть зненацька
точеную кулю
шаблю ще й козацьку...
Люляй, сину, люляй.

Цей козацький мотив повториться ще декілька разів у поезіях Оксани. Це не припадок. Лятуринська вбачає у козацькому періоді органічне продовження княжої традиції самостійної держави. У „Гуслах", поруч героїки, вкраплені теж почування сірої людини — любов, самотність, даремне дожидання милого, який поляг, який не вернеться або якого може ніколи й не було. Переважає в цьому циклі настрій мінорний — песимізм, смуток, приреченість, безнадія.

Останній цикл три збірки „Веселка" складається з двох підциклів, які мають назви: „І Коло" і „II Коло". Перший підцикл присвячений мамі: „Мовчазно за гробом твоїм ідучи, ніяк не могли ми позбавитись злої тривоги, Що дім наш від злого не можна уже зберегти. Якби то так, мамо, ох, мамо, дитиною знову в коліна твої враз уткнутися цілим лицем".

Це голосіння нав'язує до збірки з дитячих років „Материнки", в якій авторка змальовує ідеалістичний образ матері в протилежності до неґативного портрету батька, про якого вже ніколи більше не згадає. Хоч цілий цикл має титул „Веселка", то в першому циклі переважає сумовитий настрій. Тематично авторка вміщує тут поезії про життя хліборобів, про поганські вірування й ритуали, ворожіння, гадання, чаклування, закляття. Все те просякнуте християнізмом. Вони стосуються рокових свят — Зеленого четверга, Великодня, Проводів, св. Юрія, Купала, сонцевороту.

(Продовження буде)

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ ПРОГОЛОШУЄ МІСЯЦЬ ТРАВЕНЬ — МІСЯЦЕМ ДЕЛЕҐАТІВ 30-ої КОНВЕНЦІЇ УНСОЮЗУ!

ДОРОГІ ДЕЛЕҐАТКИ І ДЕЛЕҐАТИ 30-ої КОНВЕНЦІЇ УНСОЮЗУ! В ТРАВНІ Ц. Р. ВІДЗНАЧАЄМО ПЕРШУ РІЧНИЦЮ ВІД КОНВЕНЦІЇ, ЯКА ВІДБУЛАСЯ МИНУЛОГО РОКУ В РОЧЕСТЕРІ, Н. Й. БУТИ ВИБРАНИМ ДЕЛЕҐАТОМ НА КОНВЕНЦІЮ ПРИНОСИТЬ НЕ ТІЛЬКИ ПОЧЕСТЬ, АЛЕ І ОБОВ'ЯЗОК ДБАТИ ПРО РОЗВИТОК УНСОЮЗУ, ТОБТО ЗБАГАЧУВАТИ ЙОГО АПЛІКАЦІЯМИ НОВИХ ЧЛЕНІВ. ТОЖ ПАМ'ЯТАЙМО, ЩО НЕ МОЖЕ БУТИ НІ ОДНОЇ ДЕЛЕҐАТКИ ЧИ ДЕЛЕҐАТА, ЯКІ НЕ ПРИДБАЛИ Б В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ 30-ої КОНВЕНЦІЇ УНС БОДАЙ ОДНОГО ЧЛЕНА.

Міжокружна конференція Суспільної Опіки СУА

Анна Кравчук (стоїть) відкриває Міжокружну Конференцію СУА; сидять (зліва) Софія Ленг, Лідія Черник, Теодозія Савицька, Ольга Заремба, Рома Миськів, Ляриса Даник та Ольга Гнатик

У суботу, 16-го квітня в Ірвінгтоні, Н. Дж., в Українському Народному Домі, відбулася міжокружна конференція Суспільної Опіки Союзу Українок Америки. В конференції взяло участь понад 70 учасниць, в цьому найбільше делегаток було з округи Ню Джерзі, але були також заступлені округи Ню Йорк, Філядельфія, Вашінгтон і Нова Англія.

Конференція була поділена дві частини: ранішню та полудневу сесії із півторигодинною перервою на полуденок.

Конференцію відкрила молитвою голова округи Ню Джерзі Ірена Чайківська. Привітавши присутніх і побажавши успіху ініціяторкам конференції, вона передала слово референтці Суспільної Опіки при Головній Управі СУА Анні Кравчук, котра, в свою чергу, привітала почесних членок, представниць Централі, округ, відділів і гостей. Підкресливши, що Суспільна Опіка — це „ділянка з природи близька жіночому серцю", вона перечислила різновидні її сектори та подала деякі конкретні дані про працю Суспільної Опіки СУА: Стипендійними фондами допомагає незаможній українській молоді чи сиротам в Бразилії або Европі здобути потрібну освіту; матеріяльно й морально допомагає старшим віком, самітним українцям. За минулі два роки відділи Суспільної Опіки вислали до Південної Америки та Европи 1,001 пачок на суму приблизно 47,000 дол. Ці гроші були придбані продажами печива, базарами, збірками, індивідуальними пожертвами тощо. Крім того, було видано стипендій на суму близько 70,000 дол.

Після вступного слова референтки Суспільної Опіки Анна Кравчук попросила д-р Теодозію Савицьку, щоб проводила першим панелем: „Внутрішня ділянка Суспільної Опіки".

У першому панелі взяли участь такі прелеґентки: „Соціяльне забезпечення"— Теодозія Савицька (до речі, це було висвітлення прозірок із відповідними поясненнями прелеґентки); „Клюб для старших віком" в Нюарку"—Софія Ленґ; „Соціяльне забезпечення, клюби та притулки для старших громадян-Ню Йорк"—реферувала Лідія Черник; „Старечі доми у Філядельфії та околиці"—доповідала Надія Оранська; „Доми для старших віком—Ню Джерзі, Слотсбургу та Балтимору"—звіт підготовила Ольга Заремба; „Покривджена жінка"—реферат неприсутньої Божени Полянської прочитала Рома Миськів; „Допомога для сліпих та осіб з послабленим зором"- панелістка Ляриса Даник. Панель закінчила зворушливим звітом про „Допомогу бабусям" Оля Гнатик.

Всі реферати були дбайливо опрацьовані, речеві й короткі та насвітлювали працю поодиноких секторів Суспільної Опіки СУА. Присутні мали нагоду довідатись про менше відомі ділянки цієї опіки як, наприклад, куди покривджена жінка може звернутись за допомогою, чи де люди з послабленим зором, або зовсім сліпі можуть дістати озвучені книжки (між іншим, є досить довгий список озвучених книжок українською мовою), або якубудь іншу фахову допомогу. Після закінчення панелю делеґатки запитували прелеґенток про справи, що їх цікавили, а також при вході на залю на столі було розложено багато брошурок, що відносились до специфічних рефератів, які кожний міг міг безкоштовно придбати. Після вичерпання всіх питань д-р Т.Савицька подякувала панелісткам за їхні інформативні доповіді та запросила присутніх на обід, що його дбайливо приготовила господарська референтка Округи Наталія Питляр.

Після обідньої перерви референтка Суспільної Опіки Централі Анна Кравчук, котра, до речі, була модератором другого панеля „Зовнішня ділянка Суспільної Опіки", розпочала ряд пообідніх доповідей своєю, котра інформувала про „Осередок листування СУА". По черзі Ляриса Пенцак, Ольга Заремба, Надія Світлична, Віра Мицьо, Анна Кравчук говорили про: „Допомогу українським людям в Польщі", „Допомогу українцям в рідному краю",- „Про труднощі поштових зв'язків з Україною", „Стипендійну акцію до Европи", „Стипендійну акцію та допомогу до Південної Америки".

Ряд цих рефератів закінчила д-р Т. Савицька показом прозірок із її ділової поїздки до Бразилії. На кінець делеґатки мали можливість отримати додаткові інформації й поділитися із присутніми своїм досвідом в ділянках, які обговорювали прелеґентки. Єдиний присутній на залі чоловік д-р М.Ценко висловив Суспільній референтурі СУА велике признання за таку жертвенну працю, всесторонню допомогу потребуючим українцям та подив за ефективне придбання і вживання фондів.

Потім Оля Тритяк прочитала рекомендації комітету. На закінчення ведуча панелем подякувала прелеґенткам, делеґаткам відділів та гостям за участь в Конференції, а голова Округи Ню Джерзі, подякувавши й від себе присутнім, попросила всіх до спільної молитви.

При вході на залю на столах були розкладені декілька виставок як, наприклад, виставка книг Суспільної Опіки поодиноких відділів; знімки наших політичних в'язнів чи їхніх родин; твори українських політичних в'язнів; прекрасні зразки вишивок наших політв'язнів—жінок; знімки деяких стипендистів СУА тощо.

В загальному треба ствердити, що Конференція була дуже дбайливо підготована Панелістки подали делеґаткам багато нових інформацій, а численна участь відпоручниць відділів свідчила про зацікавлення акцією СО СУА. Як довідуємося, тепер Суспільна Опіка СУА має понад 50 кандидатів на стипендії, можливо, звіт із цієї конференції буде стимулюючим для майбутніх жертводавців.

Олена Мельничук

Панелістки зовнішньої ділянки Суспільної Опіки (зліва): Ляриса Пенцак, Ольга Заремба, Теодозія Савицька, Віра Мицьо реферує, Анна Кравчук та Надія Світлична

Учасниці конференції слухають презентації панелісток.

Діямантовий ювілей матірної парохії у Дітройті

Українська католицька парохія при церкві св. Івана Хрестителя в Дітройті, Миш., при вул. Кліпперт, під проводом нового амбітного з організаційним хистом пароха о. крилошанина Йосифа Шарого почала відзначувати свій діямантовий ювілей різними імпрезами.

Ювілей подруж урочисто відсвяткували спершу 25-ки, потім 50-ки і вкінці понад п'ятдесятники.

На їхню інтенцію відправлено Св. Літургії, під час яких усі прийняли Св. Причастя, а опісля разом із своїм новим парохом взяли участь у бенкетовому обіді, у родинній-християнській атмосфері. Немає сумніву, що такі імпрези є доброю підготовою до Ювілейного бенкету, що відбудеться 22-го травня ц.р. в репрезентативній залі Файр-Лейн Менор.

Отець крилошанин Йосиф Шарий зподиву гідним завзяттям, терпеливістю і працьовитістю успішно переборов упередження деяких, а своїми ділами заставив їх включитися у працю для добра парохії. Крім цього о. Й.Шарий знає наш обряд, працює в Літургічній комісії у Стемфорді і хоче очистити наш обряд від латинських впливів, покликаючися на нашого великого Митрополита Андрія Шептицького. Отець Й. Шарий музикальний і співати хорові з ним Службу Божу приємно. Отець Й. Шарий знає усі наші церковні відправи і переводить їх в життя при кожній потребі. Наше старше жіноцтво, згуртоване в Апостольстві Молитви чи інших [illegible] церковних товариствах, щораз більше бере участь у різних відправах, які прикрашують наш чудовий обряд.

Верхом ювілейних святкувань буде Архиєрейська Служба Божа 22-го травня ц.р. о годині 3-ій по полудні, а опісля Ювілейний бенкет у репрезентативній залі. До нас приїде наш улюблений, колишній парох при церкві Непорочного Зачаття у Гемтремку, а тепер наш Владика з Чикаґо Іннокентій Лотоцький і багато запрошених священиків і Сестер. Із Чикаґо двома автобусами приїде понад 50 осіб. Квитки вже розпродані (800) і всі нетерпеливо чекають на цей святочний день „Єгоже Сотвори Господь". Ювілейний комітет під досвідченим проводом В.Гупалівського, (який заступає хворіючого голову І.Возніка) докладає усіх старань, щоб якнайдостойніше відсвяткувати всепарафіяльний Ювілей.

Протягом 75-ти років у нашій парохії працювали приблизно 30 священиків. Ось деяки з них. Першим парохом в 1907 році був о. Ю. Левинський, а далі: о. Е. Красіцький, о. М.Лукавський, о. Е.Бартош, о. Н.Романюк, о. Т.Двуліт, о. М.Стернюк, о. М. Ґурянський, о. В. Довгович, о. Л.Сембратович (1922-1938), о. С.Побуцький (1938-1951), о. І. Прокопович, о. І.Піджарко, о. Е.Шараневич, о. І.Лазар, о. д-р С.Кнап (1952-1956), який впорядкував організаційно нашу парохію, став основником української Вищої Школи у Гемтремку, яка є гордістю Дітройту, о. В.Яремак, знаменитий проповідник і помічник о. д-ра С.Кнапа, о. В.Возняк, о. монсеньйор М.Бохневич (1956-1980), загально люблений усіми завдяки своїй лагідній вдачі, відданості в праці у Христовому ,Винограднику, добрий господар і дбайливий парох. Останньо в його пам'ять при нашій церкві зорганізовано Лицарів Колюмба, щоб у цей спосіб підкреслити, як наші парохіяни шанують добрих священиків.

Хор „Боян" при нашій церкві (голова Марія Лазарчук), який існує майже 70 років і кожної неділі співає у церкві наші чудові літургійні мелодії, заслуговує на велику увагу, признання і ґратуляції. Це вибранці нашої парафії, любителі української пісні, які присвячують багато часу на вивчення скомплікованих, але гарних композицій наших визначних композиторів: Д.Бортнянського, М.Березовського, А. Веделя, М.Вербицького А.Гнатишина і інших.

Протягом майже 30 років диригентом хору є Кирило Цепенда, який, не зважаючи на несприятливі обставини, ділиться зі своїми хористами своїм знанням і досвідом і це увінчалося успіхами в минулому. Хор „Боян" видав довгограючу платівку з найкращими музичними піснями, брав участь в концерті, щоб допомогти нашим братам у Югославії, виступав на концерті для придбання фондів на будову української церкви в чудодійному Люрді й інших імпрезах, які влаштувало Патріярхальне Товариство Дітройту.

Ювілейному Діловому комітетові, усім парафіянам, а головно о. крилошанинові Й.Шарому включно з церковним комітетом під проводом М.Ґльомба належиться признання.

Кирило Цепенда

Українська католицька церква ім. св. Івана Хрестителя у Дітройті.

Замість квітів на могилу

бл. п. д-ра Романа Патрила

зложили 100.00 долярів на потреби церкви св. Тройці в Кергонксоні, Н. Й.

Монтроз, Н. Й. Д-р Альберт і Ізяслава ДРЕСНЕР

Дня 17-го травня 1983 р., після несподіваної тяжкої недуги, відійшла у Вічність

моя Улюблена і Незабутня ДРУЖИНА

паніматка

ЛЮБОВ ШУМОВСЬКА

на 50-му році подружого життя.

Всіх Родичів і Приятелів прошу згадати в молитвах св. пам'яті Слугу Божу Любу.

Нехай буде Їй Вічний Спокій і Пам'ять.

Горем пригноблені:

о. митрат проф. д-р ЮРІЙ ШУМОВСЬКИЙ
проф. АНАСТАСІЯ ШУМОВСЬКА — сестра, Україна
проф. ОЛЕКСАНДРА ГОРАІН — сестра, Франція
брат Покійної о. прот. ЛАВР ПУНДЕР, Україна
ДОРКО ШУМОВСЬКИЙ — племінник, Канада
Родина СТЕБЕЛЬСЬКИХ, ГОШОВСЬКИХ, Канада
і Приятелі П-во ГОРОДЕЦЬКІ

ПАНАХИДА — в четвер, 19-го травня 1983 р., о год. 8-ій веч. у похоронному заведенні Литвин і Литвин, Юньйон, Ню Джерзі.

ПОХОРОН — в п'ятницю, 20-го травня 1983 р., о год. 10-ій ранку в катеді св. Андрія у С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

З жалем повідомляємо
Рідню, Приятелів і Знайомих, що дня 14-го квітня 1983 р., з волі Всевишнього відійшов у Вічність у Виндзорі, Канада, наш Найдорожчий і Назабутній
МУЖ, БРАТ, КУЗИН і ВУЙКО

СВ. П.

МИКОЛА СТЕТКЕВИЧ

нар. 1-го березня 1900 р. у Божикові, Західня Украіна.

ПАНАХИДА була відправлена у п'ятницю, 15-го квітня 1983 р. у похоронному заведенні Виндзор Чепел.

ПОХОРОН відбувся в суботу, 16-го квітня 1983 р., із церкви свв. Володимира й Ольги у Віндзорі, Онт., а відтак на український католицький цвинтар Виндзор Меморіял Ґарденс.

У глибокому смутку:
дружина — ПАРАНЯ СТЕТКЕВИЧ
кузинка — МАРІЯ СКІКУН-РАДЕЦЬКА з мужем і дітьми
сестра — АННА КУДЛА в Україні
Ближча і дальша Родина в Україні, ЗСА і Канаді

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

З глибоким болем ділимося сумною вісткою, з Рідними, Знайомими і Приятелями, що дня 6-го травня 1983 року по короткій і тяжкій недузі на 84-му році життя відійшла у Вічність наша Незабутня і Найдорожча
МАМА, БАБА, ПРАБАБА, СЕСТРА і ТЕЩА

бл. п.

АННА з ПЛЮСКАЛЬ КОВАЛЬ

народжена в Пардубіце, Чехо-Словаччина, вдова по Василю Ковалю, зі Синевідська Вижного, Україна.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися у похоронному заведенні Петра Яреми в Ню Йорку, Н. Й., в понеділок, дня 9-го травня 1983 р. до церкви Св. Марії в Озон Парку, Н. Й., а відтак на цвинтар св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:

донька — ІРЕНА ВАРИВОДА з мужем ОМЕЛЯНОМ і внук ІГОР з дружиною ОЛЕСЕЮ та правнуками: МИХАЙЛОМ, ПАВЛОМ і НИКОЛОЮ, внука ОКСАНА ЯШИН з мужем ГРИГОРІЄМ та правнуками: АНДРІЄМ, ІРЕНОЮ і НАТАЛКОЮ
донька — СТЕФАНІЯ КВАСНИЦЬКА з мужем СТАСЬОМ та внуками: КРИСТОФЕР, БАРБАРАЕН, СТЕФАНІЯ, ХРИСТИНА, КАРОЛЬ, ДЖЕНОФЕР, КОРТИС, ҐРЕК
донька — ДОННА ҐЛЮТ з мужем ТАРАСОМ і внуками: МАРТА ТАПАДІНО з мужем БИЛ, АНДРІЙ та ПАВЛО
донька — АННА МОЗЕР з мужем БИЛ і внуками: ОКСАНА СІҐНОРЕЛІ з мужем ДЖОВ і правнуком ДЖОВ та внуки: НАТАЛКА і ЮРІЙ МИХАЙЛЮК
син — ЯРОСЛАВ КОВАЛЬ з дружиною МІЛЕЮ та внуком ЯРОСЛАВОМ з дружиною БІРҐІТ і правнучкою СТЕФАНІЄЮ
син — ВОЛОДИМИР КОВАЛЬ з дружиною АННОЮ та внуками: ПЕТРОМ з дружиною МОРЕЮ та внукою ЕЛІЗАБЕТ
син — ВАСИЛЬ КОВАЛЬ з дружиною ІРЕНОЮ та внуками: ЕВГЕН, ХРИСТИНА, ЮРІЙ
брат — ЙОСИФ ПЛЮСКАЛЬ з родиною в Чехо-Словаччині
кузен — ВОЛОДИМИР КОВАЛЬ з дружиною НАТАЛКОЮ, дітьми та внуками в Канаді
та ближча і дальша Родина в Україні, Канаді, Чехо-Словаччині та Німеччині

Ю. Осінчук є співучасником „Музичного фестивалю на морі"

Ню Йорк, Н. Й. — При кінці місяця квітня ц.р. відома молода піяністка доктор музикології Юліяна Осінчук виїхала на морську прогулянку Середземним морем, що її влаштовує відома з таких прогулянок „Роял Вайкінг Лайн".

Прогулянка складається із двох окремих тур, які мають музичну назву „Опус XX" і „Опус XXI" та проходять під знаком музики, як свого роду музичні фестивалі. Для обидвох тур заангажовано ряд світової слави музик та співаків, як Монсератт Кабалє, Вікторія де Льос Анджелес, Анна Моффо, Рудджієро Річчі, Джан Бравнінг та інші.

Щасливі учасники обидвох прогулянок мають нагоду не лише відвідати Грецію, Італію, Монако та Югославію, задержуючись в найкращих портових містах, але в часі тури заслухають ряд високої кляси концертів. Ю. Осінчук заанґажовано до обидвох тур як акомпаньяторку солістам Анні Моффо та Руджієро Річчі, скрипачці Ванді Вількомірскій і челістці Христині Валєвскій. Крім того вона дасть також свої сольові концерти.

Весною цього року д-р Ю. Осінчук дала ряд концертів на терені ЗСА та одержала прихильну критику американських рецензентів. Заангажування її як музичної сили поруч із світової слави співаками та музиками на цей „Музичний фестиваль на морі" — це доказ, що вона має вже вироблене ім'я як піяністка в американському музичному світі.

Юліяна Осінчук

Головою Округи...

(Продовження зі стор. 1)

свою діяльність в громадських установах, як УККА та СУМ. Вичерпний звіт голова закінчив тим, що організаційна праця натрапляє на труднощі через роздор в українській громаді. Секретар Округи Д. Ґалонзка інформував, що співпрацював з головою Округи, а до того придбав в звітовому році 7 нових членів. Касир Округи говорив про фінанси і за його словами на день нарад сальдо каси виносить 122.65 долярів. За Контрольну комісію звітував її голова д-р І. Дідюк. За його словами, діловодство як секретаря, так і касира, ведено взірцево і тому поставив внесок на уділення абсолюторії уступаючій Управі з признанням за взірцеву працю.

Опісля приступлено до вибору Управи на біжучий рік, яку на внесок Михайла Франківського вибрано в такому складі: В. Гетьманський - голова, Василь Міґован - заступник голови, Д. Ґалонзка - секретар, Д. Мельник - касир; Контрольну комісію знова очолив д-р І. Дідюк, а членами обрано А. Ремік і Михайла Волощука.

Після вибору Управи голова Президії д-р І. Дідюк запросив до слова головного організатора С. Гавриша, який привітав новообрану Управу та побажав їй успіхів в праці. Відтак він висловив признання й подяку не лише Управі Округи, але і всім відділовим урядовцям за успішну організаційну працю в звітовому часі, а як доказ цього служить виконання квоти на 110 відсотків. При тому він назвав поіменно всіх секретарів, які своєю працею допомогли виконати квоту. Опісля він подав вичерпні інформації про працю УНСоюзу в ділянках організаційній, фінансовій, видавничій, а при тому заторкнув справу Союзівки, Української Будівлі та ювілеїв союзових видань. Він згадав про квоту Округи на біжучий рік, а щоб вона була виконана, то для того подав ряд фахових порад. Відтак, кінчаючи доповідь, головний організатор запросив до президії голову Округи В. Гетьманського і А. Ремік, яка, як вже було сказано, придбала найбільше число нових членів, і вручив їм дві почесні плякети та грошовий бонус в сумі 72 доляри. Плякети були за це, що всі відділи Округи мали придбаних нових членів в звітовому році та за виконання квоти на 111 відсотків.

Після доповіді відбулася дискусія, у якій забирали голос: д-р І. Дідюк, Й. Ірха, М. Франківський, Д. Мельник, В. Гетьманський, В. Міґован, Бардидиґа і о. П. Огірко. Дискутанти заторкнули злуку УНСоюзу і УБ Союзу. Багато часу присвячено напрямним союзових видань. Майже всі дискутанти висловлювали свої завваги відносно роздору в громаді. Парох о. П. Огірко злагоднюючи вислови дискутантів, ставив конкретне питання, чи є надія для замирення й порозуміння між двома таборами, а саме: УККА і Комітету за Правопорядок в УККА. На заторкнені союзові справи відповідь дав С. Гавриш, а відтак наради закінчено молитвою, яку провів о. П. Огірко. По нарадах для всіх присутніх був висвітлений фільм УНСоюзу „За стерном долі".

Концертове турне дівочого хору „Веснівка" в Европі

В днях від 1-го до 3-го квітня ц.р. гостив у Мюнхені відомий дівочий хор „Веснівка" з Торонто, Канада, що відбував весняне турне по українських скупченях в Европі. Хористки прибули літаком з Торонто до міста Дюсельдорф, де започаткували своє турне успішним концертом, що відбувся 26-го березня, а потім черговї концерти—у Штразбурзі, 27-го березня та в Зальцбурзі 30-го березня.

Таким чином, хор відбув „власним автобусом" довгу европейську подорож і при цьому відвідав аж три европейські країни—Західню Німеччину, Францію та Австрію і вдало поєднав культуротворчу працю з весняними феріями.

Хор „Веснівка", відомий творчий ансамбль в Канаді, очолюваний добрими професійними силами, має за собою досить поважні вокально-музичні осяги. Хор зорганізовано з учасників середньошкільних Курсів Українознавства Свято-Миколаївської Школи в Торонто в 1965 році. Хористи „Веснівки"—студентки середніх шкіл й університетів, а також учительки різних приватних українських, державних і фахових шкіл.

Диригенткою хору є Квітка Зорич-Кондрацька, вчителька музичних предметів оркестри і дівочих хорів у державних середніх школах Торонто, яка особливим професійним вмінням, без великого галасу, майже непомітно, маленьким порухом рук керує бажаним тембром і силою молодих голосів, надає кожній мелодії, кожній пісні бажаного звучання і при цьому співає й сама потрібним в даний момент голосом—творить мелодійні чари.

Прецизний музичний супровід хорові надає Зеня Кушпета, піяністка, яка здобула чимало відзначень. Вона також абсольвентка музичного факультету Торонтонського університету; тепер вчить музичні дисципліни в університеті Квінс, в Кінґстоні та в Торонтонській Консерваторії.

Дуже гарний і успішний концерт хору, головно для численно присутньої молоді, відбувся 2-го березня ц.р. в одній із кращих заль Мюнхену—в Залі мистців Кюнстлергавз, що знаходиться в центрі міста і є репрезентаційною залею для подібних зустрічів. Концерт відбувся під патронатом ЦПУЕН і стягнув на цей пам'ятний вечір досить численних українців Мюнхену, серед яких були і провідні діячі нашого суспільно-громадського й наукового життя, а також приїжджі українці з віддалених міст південної Баварії та пластуни з Англії. При цьому треба згадати чисельно присутніх баварців, поляків, чехів, хорватів, сербів й інших гостей, не зважаючи на те, що для них була це Великодня субота.

Враховуючи березневі дні, що традиційно щорічно присвячуються Т.Г.Шевченкові, в концерт були включені п'ять пісень на слова Пророка, якими започатковано концерт: „Заповіт" К.Стеценка, „Думи мої" Я.Степового, „Вітре буйний" З.Кушпети, „По діброві вітер віє" П.Тичини, обр. Г.Верьовки, „Садок вишневий" Я.Степового, щопо-новому ожили у виконанні молодих і дзвінких голосів дівочого хору.

З огляду на час Великого посту в програму включено пісню „Діво Маріє" М.Фоменка. А потім хор дуже зворушливо виконав пісні на слова і музику В.Івасюка „Я піду в далекі гори" та „Пісня буде поміж нас", якими немов віщував він свій трагічний кінець, а потім з нов і ших мелодій—„Чорнобривці" В.Верменича та „Тугу" А. Гнатишина.

Друга частина концерту була достосована до надходячої весни, що зв'язана із назвою самого хору. Хористки виступили в народних строях, що радше влучно нагадували покутську ношу, а диригентка з піяністкою—у жіночих вишивках південного Поділля (околиць Заліщик, Скалатщини).

Другу частину концерту виповнили переважно естрадні хорові мелодії, які відтворювали сучасну музичну духовість нашого народу в краю і на поселеннях. Милозвучні голоси молодих виконавців, їхня дикція й музична індивідуальність дириґентки в кожній черговій мелодії викликували щедрі оплески присутніх; при кінці програми хор познайомив слухачів із нашою музичною сучасністю, особливо вдало виконавши пісні—„До сонця" А.Кос-Анатольського, „Покохались три тополі" В. Шаповаленка; „Чайка степова" І.Сльоти; „Зацвіли черешні" М.Стефанишина; „Ой, пливи, вінок" І.Шамо; „Ой, високі полонини" Г. Жуковського; „Жито, мати" обр. Г.Верьовки і на кінець „Весняний шум" А.Авдієвського, за що щедро апльодували присутні.

На додаток хор виконав: „Чудовий сон" В.Весоловського, повторив пісню „Ой, високі полонини" Г.Жуковського та останню стрічку „Степової чайки" І.Сльоти.

Хор „Веснівка", широковідомий в Канаді, щороку влаштовує концерти з багатим репертуаром для широких кіл нашої спільноти, а також радо бере участь у громадських імпрезах, фестивалях та релігійних святкуваннях. Хор успішно виступав з концертами в майже всіх більших містах Канади й Америки, особливо в 10-ту річницю свого існування, коли виконав турне по містах західньої Канади (1977).

В Европі хор „Веснівка" виступав двічі в Римі (в1969 та 1977 рр.) на торжественних святкуваннях в пошану Блаженнішого Патріярха Йосифа, а також співав у канадському посольстві. В 1981 році хор відбув успішне турне в Англію по містах більших скупчень українців

В 1978 рощі хор „Веснівка" виступав в Ню Йорку, у відомій Карнеґі Голл, коли на концерті в честь III Світового Конґресу Вільних Українців (СКВУ) репрезентував мистецькі хорові групи українців Канади. А з останніх важливіших виступів хору слід згадати про третій національний Конкурс канадських хорів в 1980, що був організований канадською радіовисильнею (СіБіСі), коли „Веснівка" одержала другу нагороду, а минулого року здобула першу нагороду.

Хор „Веснівка" має також кілька платівок з власного репертуару, награних разом з відомою симфонічною оркестрою канадського радіо (СіБіСі); це платівка „Веснянок" в 1970 році, платівка „Колядок і щедрівок", що була награна на Різдво 1978 року, а також платівка з нагоди „Року дитини" в 1980 року, коли хор записав відому дитячу оперетку М.Лисенка „Коза Дереза", постановку якої здійснено в Торонто в червні 1979 року. В 1980 році повторено запис платівки „Колядок і щедрівок". Ці платівки можна було набути багатьом присутнім на концерті також у Мюнхені.

Крім того, хор брав участь у концертах для чужинців, знайомлячи їх як зі світським, так і церковним співом, а також виконував твори чужих композиторів. „Веснівка" знайомила глядача з нашою музичною культурою і тим здобула признання від української спільноти.

З нагоди приїзду хору „Веснівка" до Мюнхену, 30-го березня з рамени ЦПУЕН відбулася зустріч хористок і диригентки К. Зорич-Кондрацької з місцевою нашою громадою та членами місцевих хорів. Прийняття вечора приготовила дружина мгра А. Мельника, голови ЦПУЕН, а господарем вечора був інж. Григорій Комаринський.

Третього квітня хор „Веснівка" співав до Архиєрейської Служби Божої, якою Преосвященніший Владика Платон Корниляк започаткував ювілейний Святий Рік у нашій парафії. Місцевий церковний хор теж виконав певні частини літургічного супроводу, але першенство мали гості.

Під час проповіді, якою Владика започаткував Ювілейний Рік, Владика Платон подякував зокрема хористам з Канади за гарний літургічний спів, а по Богослуженні він був присутній на прийнятті для хору „Веснівка" в парафіяльній залі, де знову привітав диригентку і хористок. На прийнятті були присутні члени місцевих хорів і молодь, в тому хористки місцевого дівочого хору „Діброва", що теж має свої заслуги у нашій громаді. Господарем прийняття, в імені Владики, був інж. Г.Комаринський. Ця зустріч залишила милі спомини.

Бажаємо хорові „Веснівка" дальших творчих успіхів.

Д-р Б. Кузь

Найдавніший...

(Продовження зі стор. 2)

У своїй детальній аналізі проф. О. Пріцак, притягнувши крім жидівських, ще арабо-перські, староруські, візантійські та інші джерела, доказав, що Шехтерів текст не є оригіналом, але копією з XI століття, в якій списано разом три тексти:

1) оповідання хазарського жида про те, як хазари навернулися на жидівство (текст зберігся без початку);

2) хроніку хазарів із часів трьох останніх королів Хазарії (кінець IX та перша половина X століть (без початку і кінця);

3) фрагмент географічного опису Хазарії на базі даних арабської географічної літератури.

Докладна аналіза даних хазарської хроніки, що її перевів проф. О. Пріцак, здобула для старої української історії нові першоджерела. Виявилося, що дані автентичні і точні.

Книга Ґолба-Пріцака поділена на дві частини, згідно з двома названими вище текстами: оригінальний київський лист з часу — приблизно 920-930-их років; та фрагменти збірки з XI століття (три твори), серед яких найціннішою є хазарська хроніка IX-X століть.

Кожна частина складається з двох відділів. У першому, пера проф. Ґолба, подається історія відкриття тексту, палеографічна аналіза, елементи традиційної жидівської релігійної вчености — цитовані в студійних документах, та переклад на англійську мову.

У другому відділі проф. Пріцак подає взірцеву аналізу даних текстів як історичних джерел, спираючись на своїх знаннях із прерізних філологій та на східних джерелах.

Для українського читача особливо буде цікаво довідатись про два аспекти цієї книги. Перший — у зв'язку з київським документом проф. Пріцак доказав, що Київ як місто був заснований у IX столітті; він навіть зідентифікував Кия, який виявився хазарським міністром війни, обов'язком якого було забезпечувати західні і північні границі хазарської держави.

Другий аспект — хоч проф. Ґолб відкрив київський документ ще в 1962 році і цілими роками шукав за поміччю в ідентифікації цього документу, щойно тоді, коли він дізнався про праці проф. Пріцака, він прибув до Українського Гарварду і знайшов тут потрібну йому поміч.

Книга гарно видана Корнельським університетом і є доказом того, що співпраця українських та жидівських вчених може дати корисні плоди.

Книгу можна набути по зниженій ціні — 25 долярів, пишучи на адресу: Harvard University, Ukrainian Studies Fund, 1583 Massachusetts Ave.,Cambridge, Mass. 021-38.

Значне досягнення українки

Повідомлення світової автомобільної організації Форда подало, що 10-го березня 1983 року Олена О. Петравскас була обраною на віцепрезидента Опіки і Безпеки Технічної (Environmental and Safety Engineering) Форд-Мотор компанії. В тому повідомленні згадується про завдання і обов'язки, які в майбутньому належатимуть до її обсягу дії. Широко описується її шлях пройденої праці та наукових надбань. Вже від 1971 року вона працює в Головній Раді згаданого підприємства як адвокат, а потім від 1977 до 1979 року вона стала асистентом директора у відділі автомобільної емісії; у 1980 році авансувала на директора того ж відділу, в якому була до червня 1982 року.

З приводу цього призначення появилося багато нотаток в інших публікаціях, які повторили багато дечого з того, що вже подали офіційні комунікати фордівського підприємства. Новий найбільш тепер поширений в англомовному світі щоденник „ЮЕСЕЙ-Сьогодні" з 17-го березня ц.р. подав дуже докладні відомості про це найменування у статті під заголовком „Поза кулісами світової торгівлі", в якій дуже похвально висловився про Олену Петравскас і про її найменування. Крім того, опублікував її фотографію з гучним підписом: „Наймолодший віцепрезидент Форда".

Останній бюлетень компанії Форда подає, що О. Петравскас одержала запрошення бути головним промовцем в Жіночому коледжі Четгем у Піттсбурзі 20-го травня цього року.

Таке досягнення одержала українка, про що всі комунікати і статті на цю тему, на жаль, не згадали. Хто є Гелен О.Петравскас?

Галина Сливинська народилась у Львові 26-го березня 1944 року, в часі воєнної хуртовини. Мати її—донька коломийських Витвицьких, давнього українського галицького роду, з якого вийшло багато свідомих і талановитих людей: мистців, священиків, музик, а її тітка Витвицька була вояком в українських Визвольних Змаганнях.

До Дітройту родина Сливинських приїхала в 1949 році. Тут Галина вписалася разом зі своїм братом до Пласту, в якому стала дуже активною, спочатку новачкою, а потім юначкою, в уладах яких займала провідні пости. Бувши вже в Старшому Пластунстві, стала виховницею малят, з яких сама нещодавно вийшла. Ввійшла до Куреня УСП-ок „Нові Обрії", в якому є ще й дотепер. Протягом свого дорослого пластунства займала деякі функції у пластовій станиці. Дуже швидко треба було їй усамостійнюватися, бо її мати, невдовзі по приїзді до Дітройту, відійшла у вічність.

Галина з великим успіхом закінчила Школу Українознавства в Дітройті й вписалася в університет, де, крім навчання, була активною також у Студентському Клюбі при Вейн-Стейт університеті. Належала також до драматичного гуртка і виступала в деяких ролях в українській театральній студії. Вона була одною із основників Українського Товариства Правників, яке існує безперервно до сьогодні і в якому Галя є активним членом. Вийшла заміж за Рай Петравскаса, адвоката в Дітройті. У цього подружжя народилась донька, якій тепер вже минуло дванадцять років. В університеті одержала ступінь бакалявра з математики, а в правничому відділі Вейн-Стейт університету здобула доктора права. Градуювала з великим успіхом „маґна кум ляв-де". За такі досягнення треба її привітати.

Михайло Бажанський

СОВЄТСЬКІ ВЛАСТІ обвинуватили двох американців у співпраці з „шпигуном". Офіційне совєтське агентство ТАСС обвинуватило якусь Елізабет Вуд, яку воно назвало „службовцем генерального консульства ЗСА в Ленінграді" і Деніела Тирнбула в тому, що вони допомагали Валєрію Рєпіну збирати шпигунську інформацію. В. Рєпін, якому 32 роки, був директором фонду Солженіцина для допомоги політичним в'язням. Рєпіна судять за зраду. Речник американського посольства в Москві заявив, що відносно Вуд „ми не пригадуємо, щоб хтось з таким прізвищем працював у консуляті". Відносно Тирнбула ТАСС більше нічого не пояснило.

ОФІЦІЙНІ МУСУЛМАНСЬКІ власті Кувейту зарядили знищити понад 8,600 пляшок горілки і 2,400 пляшок пива, конфіскованих поліцією і митними органами. Поліція спокійно наглядала, як бульдозереи роздавлювали пляшки, розливаючи ріки горілки і пива в сухий спрагнений пісок пустелі.

✝ ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

МИХАЙЛО ШЛЯХЕТКА, член УНС Відд. 155-го Т-ва „Запорізька Січ" в Перт Амбою, Н.Дж., помер 8-го лютого 1983 року на 93-му році життя. Нар. 19-го серпня 1890 року в Західній Україні. Членом УНС став 1920 року. Залишив у смутку сина Джана Слейтера, трос внуків і двоє правнуків. Похорон відбувся 11-го лютого 1983 рокук на українському католицькому цвинтарі в Говплоні, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
Меланія Лоренс, секр.

о. Крилошанин ВАСИЛЬ БРИНЯВСЬКИЙ, член УНС Відд. 474-го ім св. І.Хрестителя в Монтреалі, Кве., помер 22-го лютого 1983 року на 73-му році життя. Нар. 5-го травня 1909 року в селі Кимир, повіт Перемишляни, Україна. Членом УНС став в 1966 році. Залишив у смутку дружину Ярославу , дочку Марійку Чолій з мужем Ярославом, синів — Юрія і Зенона, дві невістки Маріяну і Юґет, п'ять внуків Євгена, Богдана, Петруся, Михася і Христинку, та ближчу і дальшу родину в Канаді і в Україні. Похорон відбувся 25-го лютого 1983 року на цвинтарі Кот де Неж в Монтреалі.

Вічна Йому Пам'ять!
Дарія Манило, секр.

РОЗАЛІЯ КОВАЛЬ, член УНС Відд. 248-го ім. Б.Хмельницького в Ковтевіллі, Па., померла 22-го лютого 1983 р. на 91-му році життя. Нар. 1890 року в Україні. Членом УНС стала 1925 року. Похорон відбувся 25-го лютого 1983 року на цвинтарі св. Івана в Компассі, Па.

Вічна Їй Пам'ять!
Ірена Пасічник, секр.

ЄВГЕН БОБЕЦЬКИЙ, член УНС Відд. 69-го Т-ва „Зоря" в Ню Йорку, Н.Й., помер 25-го лютого 1983 року на 98 -му році життя. Нар. в селі Завадів, повіт Підгайці, Україна 4-го травня 1884 року. Членом УНС став 1923 року. Залишив у смутку доньок Марію Фединак і Анну Кемпер, сина Петра, 7 внуків і 13 правнуків. Похорон відбувся 28-го лютого 1983 року на цвинтарі Кальварії в Вудсайді, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!
Іван Різник, секр.

РОМАН ОСТАШЕВСЬКИЙ, член УНС Відд. 497-го ім. М.Міхновського в Едмонтоні, Алта., помер 26-го лютого 1983 року на 59-му році життя. Нар. 1924 року в Курниках, Україна. Членом УНС став 1964 року. Залишив у смутку дружину Лілею, сина Тараса і дві доньки, Тересу й Соню, маму Теофілю і сестру Марію в Україні, та кузина Михайла Лиска у Калґарі, Канада. Похорон відбувся 2-го березня 1983 року на цвинтарі св. Михайла в Едмонтоні, Алта.

Вічна Йому Пам'ять!
М.Наконечний, секр.

АГАФІЯ ФІЦА, член УНС Відд. 221-го Т-ва ім. св. Стефана в Чикаго, Ілл., померла 7-го березня 1983 року на 96-у році життя. Залишила в смутку трьох синів — Івана, Михайла і Володимира, сестру Анну Іванишин 8 внуків і 17 правнуків. Похорон відбувся 9-го березня 1983 року на цвинтарі св. Миколая в Парк Ридж, Ілл.

Вічна Їй Пам'ять!
Марія Шпікула, секр.

МАРІЯ ЗУБ, член УНС Відд. 418-го ім. Б. Хмельницького в Торонто, Онт., померла 13-го березня 1983 року на 59-му році життя. Нар. 4-го червня 1924 року в Німеччині. Членом УНС стала 1971 року. Залишила в смутку мужа д-ра Григорія, доню Моніку Зуб-Стівенс і сина Стефана. Похорон відбувся 15-го березня 1983 року в Сарнії, Онт.

Вічна Їй Пам'ять!
Іванна Мельник, секр.

АНТІН БУРДЯК, член УНС Відд. 176-го ім. Т.Шевченка в Чикаго, Ілл., помер 13-го березня 1983 року на 61-му році життя. Нар. 1922 року в Україні. Членом УНС став 1969 року. Залишив у смутку сина Остапа з дружиною Тамарою, матір Анну в Україні, сестру Розалію, брата Осипа, в Чикаго, та братів Левка, Миколу та сестру Ольгу в Україні, та ближчу і дальшу родину. Похорон відбувся 16-го березня 1983 року на цвинтарі св. Хреста в Калюмет-Ситі, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!
Михайло Остап, секр.

ІВАН ЦИБРЯК, член УНС Відд. 230-го ім. св. І.Хрестителя в Янгставні, Огайо, помер 16-го березня 1983 року. Нар. 1911 року в Україні. Членом УНС став 1950 року. Залишив у смутку дружину Марію. Похорон відбувся 19-го березня 1983 року на цвинтарі Кальварії в Янгставні, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!
Петро Ліщак, секр.

ЙОСИФ ЗАХАРИЧУК, член УНС Відд. 292-го ім. св. І. Хрестителя в Дітройті, Миш., помер 28-го березня 1983 року на 61-му році життя. Нар. 1922 року в Дітройті, Миш. Членом УНС став 1938 року. Залишив у смутку сестру Варвару і племінників Патрицу, Ллойда і Даніеля. Похорон відбувся 31-го березня 1983 року на цвинтарі св. Гробу в Савтфілді, Миш.

Вічна Йому Пам'ять!
Стелла Федик, секр.

ПЕТРО ДАНИЛОВИЧ, член УНС Відд. 364-го ім. св. Василія в Клівленді, Огайо, помер 29-го березня 1983 року на 61-му році життя. Нар. 14-го квітня 1921 року. Членом УНС став 1969 року. Залишив у смутку дружину Анну, сина Богдана з дружиною Іреною, дочку Марію з мужем Евгеном, внуків Марка, Наталію і Миколу, сестру Марію та багатьох приятелів в ЗСА, Україні і Канаді. Похорон відбувся 1-го квітня 1983 року на цвинтар свв. Петра і Павла в Пармі, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар.

ЗБОРИ
● ВІДДІЛІВ УНС ●

НЕДІЛЯ, 22-го ТРАВНЯ 1983 р.

Кліфтон, Н. Дж. Місячні збори т-ва ім. Т. Шевченка 64-ий Відд., від год. 1-3-ої по пол. в залі церкви Св. Марії на Вашінґтон вул. у Кліфтоні, Н. Дж. Проситься чл. прибути на збори. — Ів. Бурний, секр.

Нюарк, Н. Дж. Місячні збори Б-ва св. Ів. Хрестителя 76-ий Відд., о год. 1-ій по пол. в українській католицькій школі при Айві вул. і Сенфорд Авеню. Проситься чл. прибути та вирівняти залеглі вкладки. Найкраще платити вкладки чеками і посилати прямо до Відділу. — Юлія Демчук, секр.

Пассейк, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 42-ий Відд., о год. 2-ій по пол. в УНДомі при 237 Hope Ave. Просимо взяти участь та пригадуємо, що в місяці травні кожний дорослий член повинен приєднати бодай одного члена до УНСоюзу. — В. Марущак, рекр. секр.